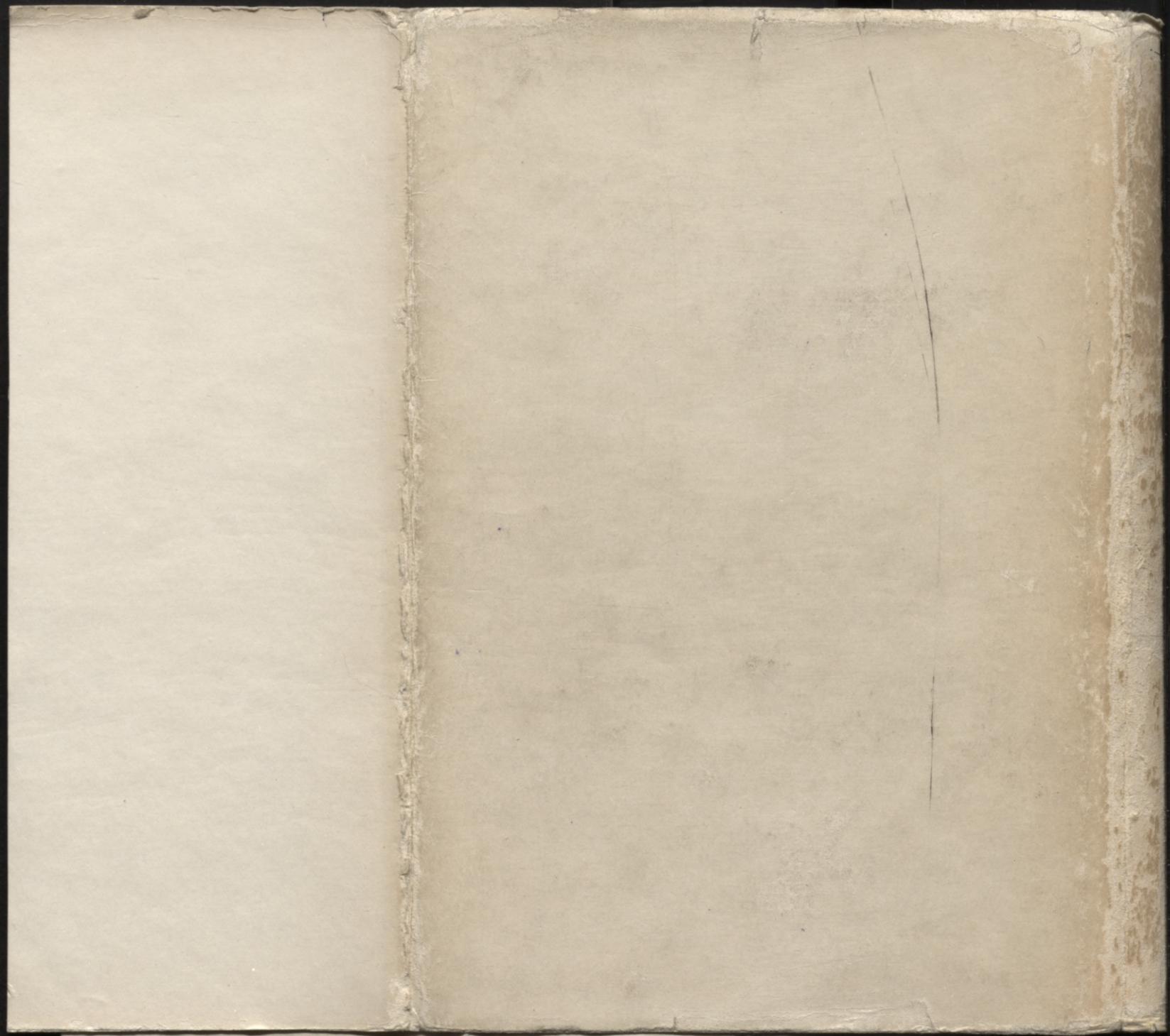

91-3
22

Linars Tauns

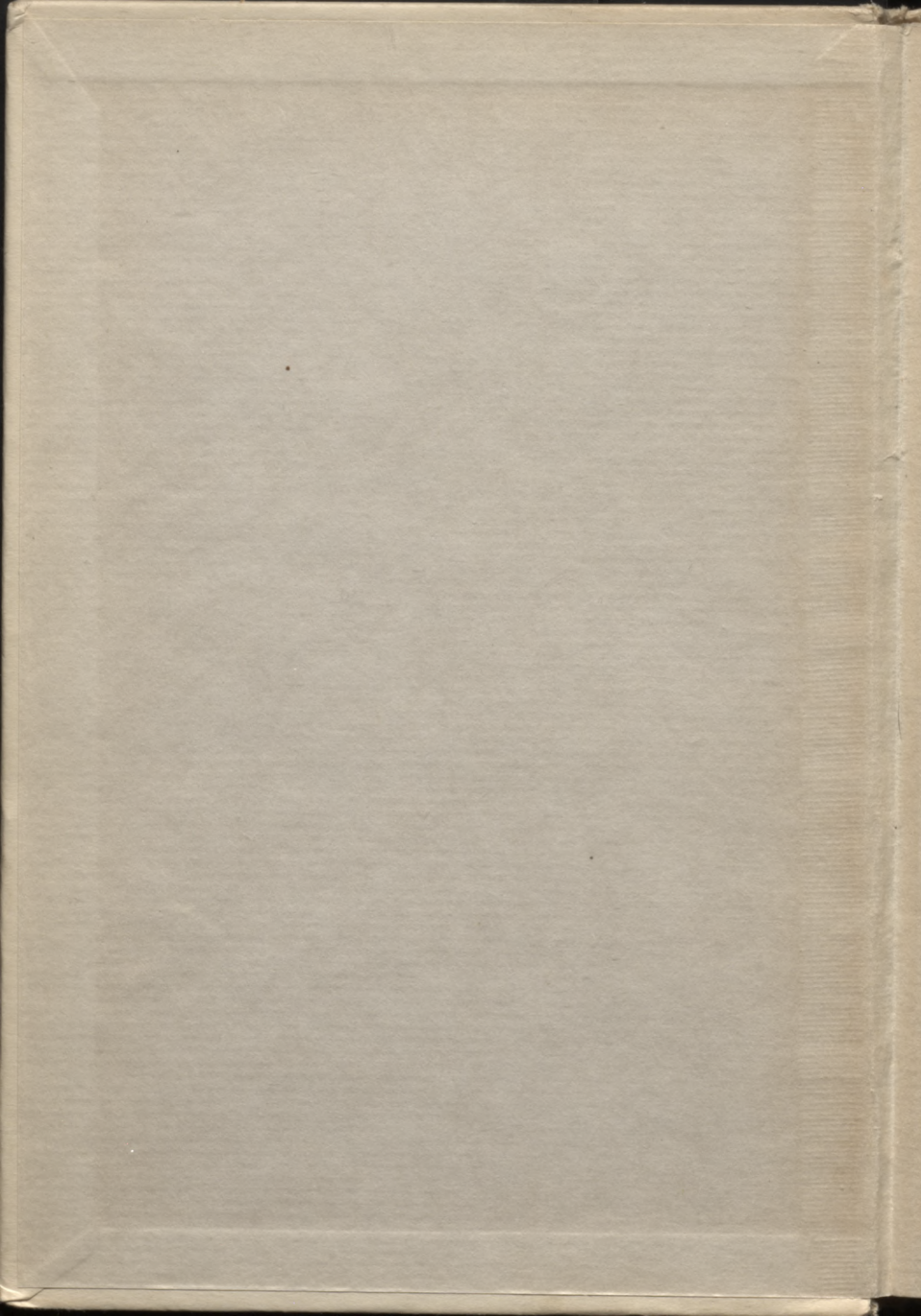
MŪŽĪGAIS
MĀKONIS

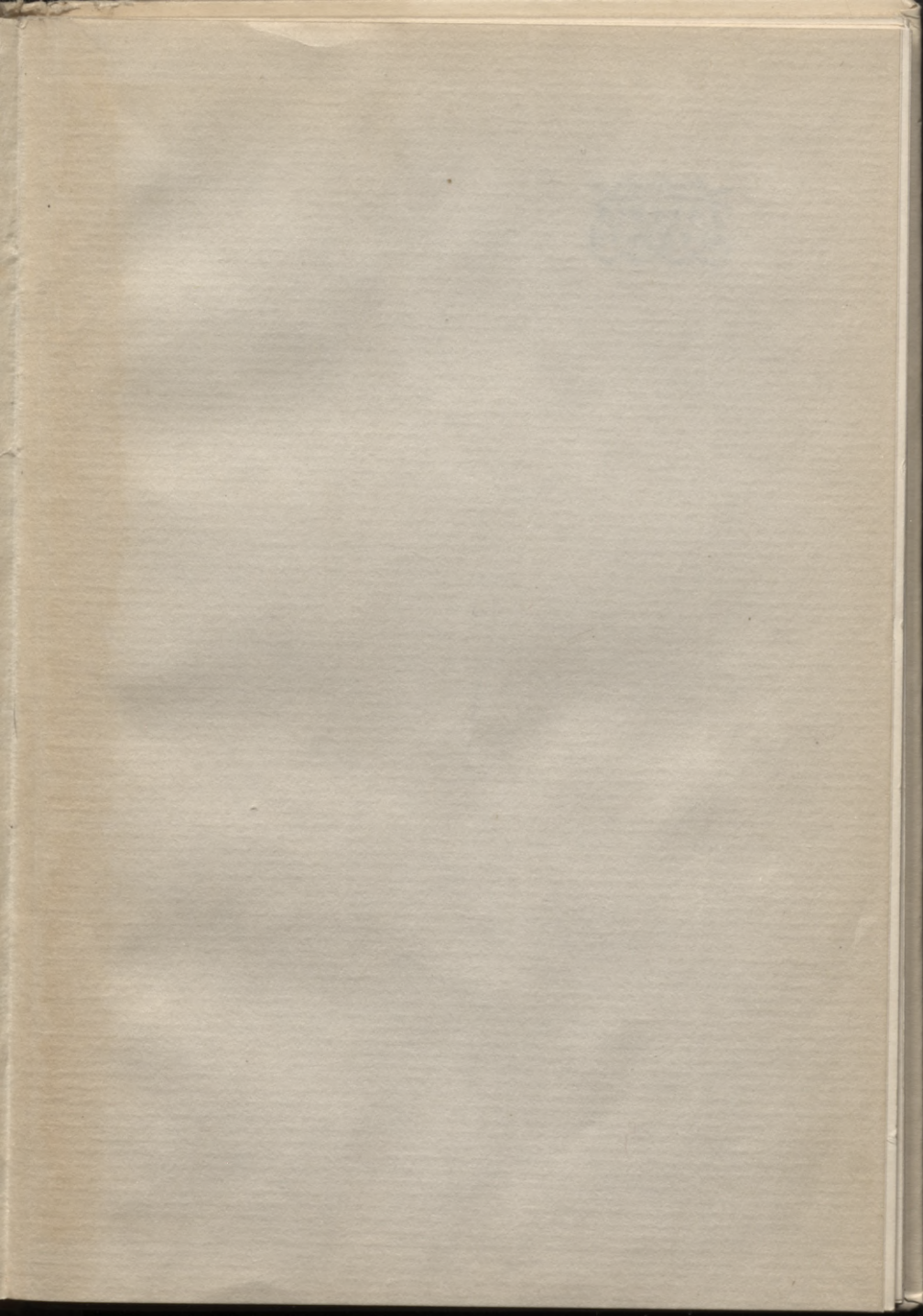

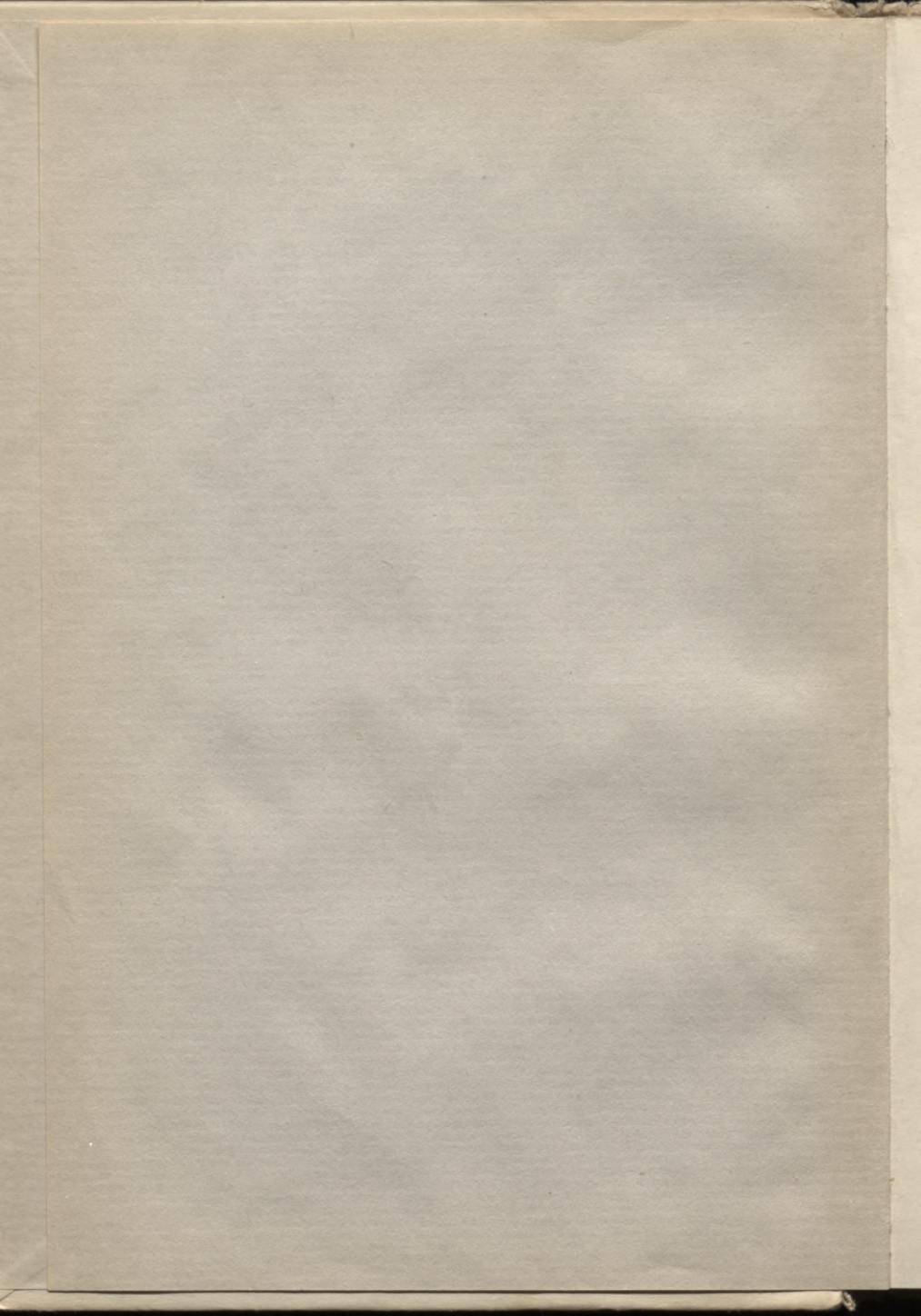
Linards Tauns

**MŪŽĪGAIS
MĀKŅONIS**

ZIEMEL
DLAZMA

B

91-3
L 22

L
810

LINARDS TAUNS

MŪŽĪGAIS
MĀKONIS

DZEJOLI

ZIEMEĻBLAZMA

JANIS ABUČS

1958

Zviedrija

Fridricha Milta vāks un vinjetes

LATVIJAS VALSTS
BIBLIOTEKA

~~91~~

823

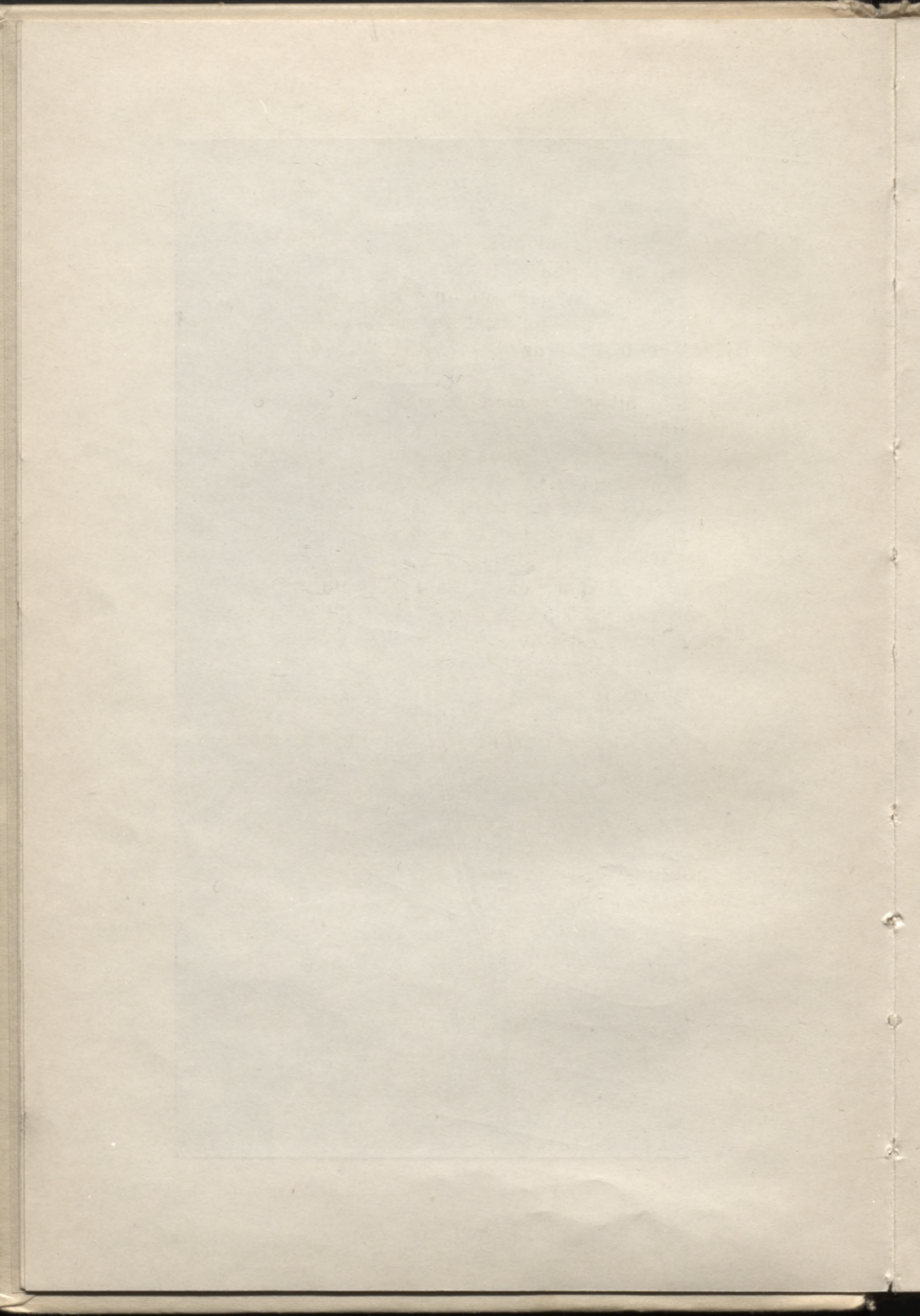
0301030445

Printed in Sweden

Västerås 1958

Västmanlands Folkblads Tryckeri

PILSĒTAS SAPNIS

Es gribu pārbaudīt, vai mana pilsēta ir tāda,
Kā manos sapņos rādās.
Tālāb es paņēmsu savu sapni un iešu,
Kur Vincents sasējis saules, tējnīcas un kviešus,
Un es likšu savu sapni uz mazām augļu koku ielām,
Uz augļiem pašiem
Un uz diviem biksēm pusmastā bērniem, kas šķielē,
Uz dēļu sētām,
Uz izklaidīgiem suņiem un uz kreimenēm izklaidus sētām.
Visiem es pielikšu klāt savu sapni
Un salīdzināšu, vai ir tas pats.
Pie greizajām juntu dzegām es domāšu, cik labi, ka
mans sapnis arī ir greizs,
Bet nedrīkst, nedrīkst nekad mans sapnis būt nepareizs.
Tā ar manu sapni kā pasi mani ielaidīs pilsētas ielās
Divi biksēm pusmastā bērni, kas peļķēs uz mākoņiem
šķielē.
Parole: "Mūžīgais mākonis."

Un es iegāju pilsētā un uzliku savu sapni uz akmeņiem
spīviem
Un redzēju — tie vecāki pat par manām aizsenām
iepriekšējām dzīvēm.
Viņos dus faraoni un saules, kas viņus apņēma.
Mēs nesapņojam pilsētu. Mēs esam sapnis, ko pilsēta
sapņo.

SVĒTKOS

Un tad mēs bijām tādos svētkos,
Kur mēs nezinājām,
Vai pieskaņamies savām mīļajām
Vai turam rokās māla traukus.

Tos mums iedeva vizmaini bālus,
Un viņos mēs redzējām caur vizmu tālu
Gan kviešu laukus,
Gan sejas ziedam,
Un piesitot dzirdējām balsis dziedam
Sensenos vīna ražas svētkos.

Mūsu nama kundzes —
Trīs grācijas akvatintā.
Laiks, telpa bija
Viena dziesma,
Kad divām tērpa
Un trešajai kailā auguma
Līnijas
Spēlēja mums priekšā
Cēlo mājas mūziku.

Kā senus tempļus
Sejās mēs atrakām smaidus,
Kas bija dusējuši
Lūpās un acīs kā Pompejos
Divtūkstoš gadus.

Bet mēs nevarējām atsegt kādu
Divu acu plīvuru.

VISU DVĒSEĻU DIENA

Visu dvēseļu diena,
Diena, kad viss ir viens, —
Zivis, zvaigznes un pliņš,
Diena, kad pasaule smaržo pēc puķēm uz kapiem un
meiteņu rokās.

Šai dienā maigas meitenes man pasniedza puķes it kā
dzimšanas dienā.
Bet vai tad es būtu varējis piedzimt Visu Dvēseļu Dienā?
Lai labāk šai dienā viņas ņem vienu zaļu lapu
Un uzliek to uz mana nākamā kapa.

Man pasniedza puķes.
Un lielas sarkanās gladiolas milzīgos kātos
Man šūpojās prātos
Kā asiņaini, skrandaini pulku karogi,
Izslietas barikādes,
Kino lentas, kur senas divkaujas un seni kaņi rādās.
No lielām sarkanām gladiolām man atsegtiem tēripiem
māja
Sarkanu matu sievietes Jeruzālemes dedzinātājas.

Es zināju: meitenes man nes no saviem dārziem rotu,
Lai tie manā elpā pārziemotu,
Bet viņu trauslajās rokās un padusēs rimti
Ar puķēm slēpts briesmīgs ierocis — miruši gadi un
gadusimti.

Bet tad es dzirdēju kādu sakām: "Es zinu,
Es zinu, kur tavas acis ir,
Kopš tava mīļā mira, —
Viņas zied par gladiolām kapsētas grīšļos.
Bet neskaties, neskaties puķēs, it kā tās būtu pīšļi.
Viss jau ir viens —
Zivis, zvaigznes un pliēns, —
Bet mīli veidus, kas puķes no acīm, mālu no lūpām šķir."

DZEJNIEKS 7 GADU VECUMĀ

Stāvā virs manis dzīvo viens zēns
Blāvu skatu un nebeidzami kluss,
Bet viņa acis iekvēlojas, kad no jumta
Viņš sasauc un aizlaiž mākoņus.

Viņam liekas, viņš tos sasauc paūjinot,
Un liek tiem līt, vicinot delnu,
Pār dārziem, ko viņš tikko sastādījis krāšņus
Darvā uz jumta papes melnās.

Aizmidzis no saules, viņš sapnī rotaļājas
Ar sava jumta dārza ģeorgīni.
Nē, tā ir melniem matiem meitene no pretējā nama,
Kas pa diendusām spēlē tamburīnu.

Māte saka: "Tu būsi dzejnieks,
Bet dzejniekam grūts mūžs."
— Pēkšņi vējš uz jumta nokrīt
Un ģeorgīnēs pūš.

Ģeorgīnes lūzt. Meitene aizsit logu.
(Viņa no skrejošiem mākoņiem vairās.)
Gaisma no lauztajiem ziediem un rokām ar tamburīnu
Vizmo un paliek zēna acīs kairās.

ATGRIEŠANĀS

1.

Es pirmo reizi šai pilsētā,
Bet ik nams, kam es gaŗām gāju,
Man ar jumtiem un rūtīm
Kā sieva ar mutautiņu un skūpstāmām
lūpām māja:
"Šī ir atkalredzēšanās —
Pieglaudies pie krūtīm!"

2.

Viņa nezina, ka es nāku no lauka,
Kur es vakar redzēju, kā maitas putni
Arvien zemāk slidošos baros viens otru saukā.
Viņa man kaut ko stāsta,
Ko es nesaprotu, es tikai manu,
Ka balss no palodas mani glāsta.
Tad viņa smejas —
Un es jūtu, ka piere man mulsumā deg —
Un rāda uz baložiem, kas pārojas uz
jumta dzegas.

3.

Es redzu, kā parādē, caur saules kaismu,
Pār dzelžainām ierindām karogi plandās.
Viņi ir kā sagūstīti.
Viņi grib kauju naktis, lai tām būtu par gaismu,
Viņi grib kaislu plīvošanu,
Pār mirstošiem pulkiem plīvošanu skrandās.

4.

Es atceros, kā vīna stādi dzēra manas asinis.
Tagad es to gribu viņiem atprasīt.

Dzirdu,
Viens auglis aiz loga man saka:
"Sen jau
Tu dzīvo manī."

VARIANTI

1.

Es esmu putns,
Manu spārnu vēdas
Zuz pāri jumtiem un sajūt
Šī nama un viņas bēdas.

Viņa balta tērpā melnā
Pret drūpošu marmoru stāv,
Šīs nīcības dviņu krāsas
Manās acīs sāv un blāv.

Šī pilsēta ģindeņos vēšas,
Bet viņas dēļ mīlu es tos,
Jo jaužu — drīz viņu sev ligzdu
Viņas acu dobumos.

2.

Neskaties, neskaties
Kleopatras acu dobumos!
Labāk ļauj apstāties acīm
Kaimiņu meitenes matos,
Tos raisot vai savijot.
Beigtās paaudzes
Tik un tā guļ mums asinīs,
Velkot atpakaļ savā klēpī,
Bet es gribu mīļās klēpī,
Kur mūžīga augšāmcelšanās.

APOKALIPTISKAS SARUNAS

"Kā romnieks es mīlu sēdēt
Pie dzīrkausiem, elkonī zvēlies,
Liet dzērienu rīklē, pār kuŗu jau sen
Manu kalpu asmens ir cēlies."

"Kāds teica man rītdienas laiku:
Ir zīmes pie saules un mēness —
Šīs pilsētas ielās viens mākonis ies,
Kas putinās pelnu plēnes."

"Ai brāļi cilvēki, esam ja mēs
Kā bites vienā stropā,
Tad kālab gan mums pa vienam mirt,
Ja varam mirt visi kopā."

"Tavai mīlulei acīs izmisums,
Bet nīcība skaista, mans draugs, —
Varbūt ka pēc gadsimtiem līlijas
Viņas acu dobumos plauks."

DZEJA

Cits iegūst iedvesmi, lasot sēnes,
Bet kur mana mūza iet?
Bodlēram bij mākonis, Li Tai Pe mēness,
Bet man viena andalūziete.

Viņa nemaz nav no Spānijas.
Viņa brīnās, kā es varu tā domāt.
Viņa nezina, ka piemīt man manija
Reizē ceļot uz Rīgu un Romu.

Viņas roka rauj pagātnei zieģeli —
Tā kā grāmata attinas ielas:
Cita zilgme, cits bruģis, cits ķieģelis,
Andalūziete — Katrīna Lielā.

Kundzes beigtās, kundzes nedzimušās,
Jūsu vēji appūš mani,
Un ar jums, šo dzīvību mīlējušam,
Ir man kaislīga saplūšana.

MĀKSLAS ALMANACHU ŠĶIRSTOT

"Mākslu panorāma 1946",
Markē Sēna uz vāka
Un iekšā attēlu kāds simts un simts dzīves.

Ko lai iesāku
Viens pret simtu?

Paņemu lapu,
Ķieģeļu krāsas lapu un,
Aizmirstot "Mākslu panorāmu",
Aizmirstot Markē Sēnu un attēlus simts un
simts dzīves,
Turpinu rakstīt,
Turpinu
Plīvurus atsegt un aizsegt.

MEKLĒJOT DZIESMU

Meklējot dziesmu,
Skatos ielās,
Pa šauru logu
Pasaulē lielā,
Apmāts, apstulbis pavēršu ausi,
Klausī-
Damies pasaules skaņās, —
Nē, visām maņām
Pasauli tveru, —
Pasauli taustu, ievelku plaušās, riju un
dzeru,
Meklējot dziesmu.

DZIESMA

Antikās drupās
Es dzirdēju dziesmu skanam.

Vai tas būtu bērns, kas rotaļājas ar dvīni — kupīdu,
Vai varbūt kupids, kas rotaļājas ar bērnu?

Varbūt marmora mīlā apvilka tērpu, lai liktos
iekārojama?

Varbūt vējš sniedzas vēl izdzert vīnu no mirušo bakchanšu
krūtīm?

Bet tad es samaniju, ka esmu uzminis māla krūzes lauskai,
un noskumu šausmās, ka tās bakchantes būs gan
tiešām mirušas tagad.

Bet dziesma — tā taču skanēja manī, tā stīdzēja manī no
māla krūzes, kuņai būs piesitis podnieks, lai dzied,
pirms trīstūkstoš gadiem.

Es skanēju līdz pasaules Podnieka mālam.
Marmors un ķieģelis ir drupās, mana mīlā,
Pieliec tiem savu plaukstu,
Lai māla krūzes dzied!

PĒKŠŅI ES ATRODOS GAJIENĀ

Pēkšņi es atrodos gājienā.

Es esmu dienvidu dārzi,
Es eju ar augļu plūcējām
Uz pilsētām,
Es staigāju vīna krūkās
No mutes uz muti.
Es esmu vārdi, ko nedzird mīļais,
Kad meitene iet ielās
Un saka tos
Kokam un saulesargam.
Es esmu vīzija kādās acīs,
Es slīdu
No trim sievietēm ielā
Uz līnijām, kuņģās dzimst
Trīs grācījas akvatintā.

BUKINISTI

Bērnībā

Mana pirmā grāmata bija
Man tikko izšķīlusies pasaule —
Saules plankumiem uz sienas,
Suņa mēle pār šūpuli, silķes galva no jūras uz šķīvja,
Pie stiķeņu krūma piesieta vista.
Ai jūs, mani pirmie bukinisti!

Vēlāk kļuva bāls vaigā,
Kad redzēju, kā atraisās meitenes mati
Logā uz ielu otrā stāvā —
Venus tualete.
Kādi divaini raksti —
Lūpas, rokas, plaksti.

Un tad es iegāju pilsētā lielā.
Gaṛām vecu namu logiem kā sējumiem seniem
Es lasīju pilsētas rakstus,
Plīvojošos, guldzošos, —
Juntos, tiltos un spuldzēs.
Tur es sastapu vienu bukinistu
"Torņakalna" bārā,
Kur es iegriežos kā bibliotēkā lasīt dzērāju sejas.
Mana drauga seja glabāja daudzus sējumus izdzerto
pudeļu etiķešu.

Nupat uzzināju, ka viņš, šis bukinists,
Aizvakar miris, alkohola sists.

Bet ko lūpas, rokas un plaksti
Logā uz ielu otrā stāvā?
— No pilsētas mūrīem, no māla
Man atviz pretī mirušas acis.
Un es eju un šķirstu šos nepārtrauktai augšāmcelšanai
atvērtos kapus
Kā grāmatas lapas.

KRĀSAINI TĒRPI, PUĶES UN LŪPAS

Krāsaini tērpi, puķes un lūpas
Ir tas, ko mēs mīlam visvairāk,
Kad rīta trīsas un dienas šūpas
Lielā vilnī mūs aizrauj viskairāk.

Lielā viļņa gaviles jūtam,
Tas vējā kā meitenes dejo,
Mākonim vagabundam kļiedzienu sūtām,
Lai tas ar mūsu gondolām klejo.

Lielam vilnim krastā rimst šūpas
Un gondolas sēklī skalo,
Krāsaini tērpi, puķes un lūpas
Zem bezkrāsu gaismas balo.

JAUNEKLIS PILSĒTAS LAUKUMĀ

Marmora sieva pilsētas laukumā,
Sen žilbis es
No spožuma nedzēšamā
Tavās aklaļās acīs.

Es gribu būt sniegs
Ar nevainīgu dusēšanu pār tevi —
Pāri lūpām, krūtīm un klēpim.

Es esmu jauns, bet iemīlējies
Tavā tūkstoš gadu vecajā smaidā,
Kuŗu nav izdeldējusi
Karstu lūpu uguns.

Kādi neaizkarti ir tavi krūšu cilņi!
Bet baloži jaunie ar dūjām
Stājas tur baros
Un dūdo arvien ilgāk un kaislāk.
Drīz viņi sapārosies,
Un tad
Būs
Pavasaris.

Ai, kad arī es
Samanīšu, ka tu tikai akmens,
Kad es, sniegs, nokusišu
No tavām lūpām, krūtīm un klēpja, —
Kuŗu gan tad —
Meiteni zilu vai kurtizāni
Pacelšu
Tavā vietā uz pjedestāla?

VECAIS NAMS

Vecais nams,
Atgriežoties dzirdu: kāds auglis tavā dārzā krīt
būkšēdams,
Krīt, savijies ar sauli vienā pītē,
Tad savijas ar jorgīnēm, gaiļpiešiem, kriņģelītēm.
Svētība no tevis aizvijas pasaulē taisnās, gaišās vagās,
Jo tu esi ar mīlestību bagāts.
Kas mums liek sagumt
Zem miņu smaguma,
To tu noturi viegli kā putnu uz pleca —
Aizgājušo pasauli veco.

Mēs gribam saklausīt savas nākotnes bazūni, pirms zūdām,
Tu saki: To pateiks jums putns, kas man uz pleca dūdo.

Es ieķeros ciešu starp tavām koka stenderēm siltām,
Lai es — pilsētas mēnessērdzīgais — neredzētu uz dzelzu
režģiem, torņiem, tiltiem
Pirms manas rītausmas svīduma
Tāli zili auksto saucēju spīdumu.

PIEKTĀ STĀVA LOGU DZEGAS, TORŅI

Piektā stāva logu dzegas, torņi.
Tiltu režģi,
Ko pašnāvnieki iemīl.
Es piegāju tiem,
Lai sekotu šai mīlestībai.
Ieraudzīju —
Trīs zivis vizināties
Gaŗām zivju tirgiem.
Ai dabas mistērijas,
Kas mūs glābj un glabā.

TORNĪ

Mana kaislība ieslēgta tornī, —
Visapkārt pasaule vird,
Tās saucienus spalgos un kāros
Mans gars ne uztver, ne dzird.

Bet naktī no auglības karstā,
Kad ziedi te plaukst, te jau vīst,
Kāda apmāta vaiga spožums
Man pāri kā mēness līst.

Es gribu uz augstajiem jumtiem,
Tai spožumā ienirt lai ļauts!
— Ai, balsis no rijīgām ielām
Manu kaislību vārdā sauc.

MANA PIRMĀ SPULDZE UZ STŪRA

Mana pirmā spuldze uz stūra,
Kas vizēja logā
Gar ķieģeļu mūri!
Pēc tam, kad manu istabu apgaismoja tikai
Piena āboli,
Kas briezdami auga rūtīs iekšā, —
Luksa priekšmets —
Ar nepazītiem sapņiem un kaislībām
Pašam sava spuldze uz stūra.

Tagad, dzīvojot zem neona,
Kas balo kā kauli,
Labprāt aizietu atpakaļ
Gaismā, kas krīt
No piena āboliem.

NAKTI

Pretējā nama spuldze,
Mana dvēsele ap tevi guldz
Kā zila upe
Ap baltu laivu.

Zils — balts, — es mīlu šīs krāsas
Tāpat kā jūrnieki,
Tālab uz maniņiem ūdeņiem
Tu būsi par burinieku.

Man vajag vieglu plīvošanu
Pār manu smago dzelmi.
Buŗu audekls, karodziņu zīds,
Plūstiet man līdz!

GĀJU PA IELĀM

Gāju pa ielām,
Uzreiz viena
Brugēta apaļiem akmeņiem,
Un tie kā dzīvi
Kā maizei rūgstoša mīkla,
Kā glaudāmas krūtis.
Ā,
Tiem jau skraidīja pāri
Bērni
Basām kājām.

VEĻAS MAZGĀTĀJA

Trīs peļķes atspulgo
Virvē pakārtu veļu,
Itin kā viens meistars tanīs
Ar atspīdumiem gleznotu
"Veļas dienu".

Starp tērpa gabaliem no gleznas raugās
Veļas mazgātājas smaids, vēju pacelts,
Daudz dienu berzts, daudz dienu žaudēts,
Nu izbalojis kā visas tās dienas.

Starp mežģīņaizkariem un dvielēm, galdsegām
Pakārts mākonis,
Un no viņa krokām pil zilgme.

Atspīdum,
Ar visu zilgmi es tevi ņemšu
Par mutautu maigu
Veļas mazgātājai .

TRIS SIEVIETES

Ķieģeļsarkani koki
Mirkli izaug un ienākas augļos
Uz miesas krāsas ielām.
Trīs sievietes ar kailiem, vīna aplietiem lieliem
Iznāk no kafejnīcas
Un skumjās ar galdautu māj
Mājai,
Kas ieslīd jūrā un aizbrauc.

SĒDĒTĀJI KAFEJNICĀS

Mēs — sēdētāji kafejnīcās, —
Kas gan vēl vairāk
Izskaidina pilsētas vaigu
Kā mūsu zilās sejas,
Kurās iemiesota romantiķu mūžības krāsa.
Ielas — pilsētas peizāžs,
Mēs — pilsētas klusās dabas.
Bet Meistars, kas mūs glezno,
Pūlējies ilgus gadus,
Lai paletē uzjauktu
šo grūtām niansēm bagāto toni,
Pūlējies ilgāk
Kā Leonardo
Ap Džokondas smaidu.
Jo mēs reiz ienācām šai kafejnīcā
Sārti zaļi,
No ik auda smaidot
Puķukāpostiem, zirņu pākstīm, gurķiem un pētersīļiem.

KALNA BĒDAS

Pār ieleju tāli
Es raugos dziļi lejā,
Es esmu kalnu gāle
Ar Dieva apglaustu seju.

Trīs miljonus gadu
Es snaudu mierā vienā,
Tagad skurbumā vadu
Trīs gadsimtus kā trīs dienas,
Kopš pilsēta lejā dunot
Ar mani kārdinot runā.

Šīs krāsas un skaņas, kas kūst
Un manu pieri skar!
Brāļi cilvēki, nezināt jūs,
Kā mūžība apnikt var!

Visbēdīgāks skatos jūrā.
Zivis jūt manas skumjas.
Kad mana ēna tām pāri jumjas,
Viņas man pamāj ar spuru.
Un kā es mīlu to bruģi,
Kur piestāj kuģi!
Kaut es varētu iekāpt tanī,
Kas šovakar ar lašu zvejniekiem
Dodas uz Singapuru.

Tur ostas krogā
Es vismaz izdauzītu logu,
Lai tad arī īpašnieks — ķīnietis greizs,
Budās kalps, kas sapņo par kalnu mieru,
Man pārsistu pieri
Un es ņemtu bēdīgu galu.

Tā vismaz reiz,
Ātri, kaut bez īpašas steigas,
Manai bezizredžu mūžībai
Pienāktu beigas.

PASAULES KAFEJNICA

Ērikai Šmitei

"Pasaules kafejnīca."

Viena sieviete sēd

Un dzer absintu.

Pa to laiku

Okeāns atkāpjas no krastiem,

Un veco romnieku sienas gleznojumi Pompejos turpina
apsūbēt.

Sieviete sēd

Un dzer absintu.

Mēness pamostas,

Mēness noliekas gulēt,

Okeāns atnāk atpakaļ.

Namiem, puķēm un sejām

Arvien vairāk krāsu,

Un es tās dzeņu lieliem malkiem.

Un tad —

Ko es redzu! —

Absints sēd telpā!

Absints dzer sievieti!

Izeju laukā —

Nami, puķes un sejas,

Jūsu krāsas mūs izdzer!

Bet es domāju par senajiem romniekiem, kas, tāpat kā es,
dzīvoja pasaules norietā, apgleznojot sienas ar sievie-
tēm, kuru skaistums nenoriet.

Zvaigzne krīt.
Arī tā izdzerta!

Skumjā
Pasaules kafejnīca.

TĒJNICA

Un es pārbraucu tiltiem pāri,
Un tur bija miers
Un mazas ielas,
Un es iegāju kopā ar klaigājošiem, vasarasraibumainiem
 bērniem
Dzeltenā tējnīcā,
Kur pa logiem
Telpā kāpj stādi.

Tējnīca bija apstādinājusi laiku —
Tas garšoja kā labs siers,
Jo tai mazajā ielā
Liels bija pļavu miers.

Un visas lietas bija
Maigas pret mani kā māsas,
Es saplūdu ar tām kopā un kļuvi
Par tējnīcas dzelteno krāsu,

Par bērna klaigu,
Par mazās ielas dzeju,
Par vasarasraibumu
Telpai uz sejas.

Un es dzēru oranžādi
Un sajutu
Vienu pēc otras, un tad visas reizē
Kādas piecpadsmit smaržas uz puišeļu rokām,
Kas bija taustījušas, glaudījušas un dauzījušas
Simtām lietu
Un tad sajukušas ar tām kopā:

Nagu laka un tauki, lentas meiteņu bizēs, izjaukti
pulksteņi,
Kaķa aste, baldriāns,
Āra zaļums, palagu baltums, puķu podi, vējš,
Rūsa un piens, garaiņi, bruģis
Un vecākās māsas
Lūpu krāsas.

Ar simtām smaržu saplūstot kopā,
Aizdūca puikas kā bites no stropa,
Jo no zilgmes ap tiltiem, kam es pārbraucu pāri,
Pilēja vasaras medus kāre.

LOGI

1.

Es stāvu pret milzīgu logu,
Auksta gaisma ko apsudrabo,
Un drebu: kā izglābt tumsu,
Tumsu maigo un labo?

Kā izbēgt no karātavām,
Ko saslej šis spuldžainais vakars?
Pirms rīta šais staru cilpās
Viens mani pakārs.

2.

Svētdienas pēcpusdiena.
Ābolu dārzi ziedos kā jaunavas.
Ziedu vizmā es redzu jau spīdam
Tvirtāku gaismu, gaismu no augļiem,
Kas, uzpūšot bula svelmei,
Notrīs kopā ar augļiem klēpjos.

Un notrīs meitene,
Kas ar vecmāmiņu iet pa ielu
Un ēd ābolu.
Piepeši viņa aizmet to
Un platām kā pirmoreiz atvērtām acīm
Skatās pilsētas logos.
Ā, neplūktie, neiekostie, neizgaršotie augļi.

3.

Logi —

Brīžiem man viņi izliekas par mozaikām
Ar ainām iz dzīvēm tiklām un dikām,
Ap kuŗām apvīdamās, koŗzēnu balsu skanēšana
Kļūst gandrīz tikpat maiga
Kā porfirīta svētajām
Tērpa kroku sanēšana.

Bet brīžiem sienās blāvi melnās,
Kad tās kļūst kā sejas vērtušās pelnos,
Logi ir kā acis, kaislības apmātas aklas
Harlotei, kuŗu caurbraucējs svešs zaldāts
Pārāk izslāpis visu nakti
Skūpstījis uz kakla.

Tā caurām dienām, kopš mana un mūžības acs dus uz viņu
palodām palsām,
Kaŗakalpu netiklās dziesmas savijas viņos ar koŗzēnu
balsīm.

4.

Pirms es iegāju namā, man teica logs,
Tāds ar senu ģerboni greznots košs,
Tāds ar neziņu vilinošs:
"Nāc, baudi telpu aiz manis,
Vai maigu, vai baigu,
Varbūt sastapsi bērnu gaišos vaigus,
Šķīstās, nerātnās klaigas,
Varbūt sastapsi klusumu,
Caur kuŗa šausmām šī nama spoks
Beidzot sev atradīs mieru un dusu
Tavās acīs."

NO MANA LOGA

1.

Manos logos vējš, zivis, upe.
Vējš atnes smaržas no tirgiem,
No zivīm, kas tagad beigtas.
Pirms dienām divām
Tās peldēja Hudzonas straumē,
Kas dzīva plūst vēl joprojām.
Manos logos vējš, zivis, upe.

2.

Toveros, mucās un muldās
Zivis snauž Aizūdens miegu,
Kuņā tās gaņām sev slīdam jūt ēnas,
Dīvainas ēnas — tirgus sievas un dzejnieks.
Zivis, jūsu smaids man par daudz miklains,
Miklains kā mēness, upes, sievietes,
Toveri, mucas un muldas.

3.

Svētā Franciska katedrālē
 Lejā pret manu logu agrā mesa.
 Uz ielas vīrs ar putnu uz pleca.
 Gar auto svilpienu, spuldžu smailēm
 Mēnessirdzēja drosmē šķērso ielu un ieiet
 Vīrs ar putnu
 Svētā Franciska katedrālē.

4.

Pagalmā veļa uz virvēm, puikas uz kokkājiem, meitenes
 zilas.
 Rīts. Logi vaļā. Ielas dārd baigi.
 Es domāju par Li Po,
 Kas toreiz brauca bezdārdu rikšā.
 Šodien ielas dreb. Šodien pasaule dreb.
 Kā ķīniešu kokgriezumā nepasaules mierā
 Pagalmā veļa uz virvēm, puikas uz kokkājiem, meitenes
 zilas.

NAMS

Kad man vairs cita nebūs ko glaust,
Es likšu savas plaukstas,
Kur akmens auksts.

Nami,
Bez bailēm
Es manišu, ka mani pirksti kļūst par jūsu gotiskām
 smailēm.
Manī izpletīsies un sliesies augšanas sāpēs
Jūsu halles, verandas, nišas un kāpes,
Un mana pušu trūkstošā elpa
Kļūs par paviļām stiprām, kuņās balstīsies telpa.

Kad tempļi uz maniem kamiešiem kā uz kolonnām stāvēs,
Nāks vizma no senā marmora man uz pieres blāvot.

Es būšu ar tiem, kas debesīs jumjas,
Mana daļa būs visu virsotņu lielās skumjas.

Manas palodas sargās gan Dēklas zīmes kā balvas,
Gan perversijā acteķu ornamentos ačgārni apgrieztās
 galvas.

Integer vitae, Aijā žūžū,
Kārklu svilpes un ērģeļu stabules katram mūžam
Es atskaņošu savās sienās, ar balsīm un soļiem dunēdams,
Es būšu te mošeja, te rija, te palasts,—es būšu Tas Nams.

SVEŠĀ PILSĒTĀ

Iziešana uz šīm ielām
Ir kā aizplūšana ar upēm lielām.

Ieraugu krāsu spainīšus logā,
Bet skats tiem gaŗām uz veciem darvotiem jumtiem zogas,
Uz senis krāsotām sētām,
Un es pats, ar krāsu uz rokām un darvu zem kāju pēdām—
Tā bruņots — varēju staigāt bez bēdām
Dievišķā vajā
Pāri citām krāsām — pāri pasaulei ābolu zaļai.
Mans krusttēvs — Pestīšanas armijas bundzinieks.
Viņa bungām es nokrāsoju sānus un galus,
Un kad viņš ar tām devās pasludināt pasaules galu,
Viņš noskuma, ka pasaule šais negēlībās atdzimst arvien
no jauna.
Bet es nedomāju ļaunumu, —
Pasaulē zaļā es biju zaļš un raibs un priecīgs kā visas
laismas,
Un manās acīs visas krāsas saplūda par gaismu.

Iziešana uz šīm ielām
Ir kā aizplūšana ar upēm lielām.

Pilsēta kā jūra un kā bērni dzied,
Bet viņas balsis visas manas maņas vied,
Itin kā dziedātu
Malējas malvē,
Itin kā saimniece
Ūjinātu ganus,
Itin kā mežu gali
Locītos dziesmā,
Itin kā Daugavmalā
Dziedātu zivju sievas:
"Sanāk, sanāk pie butēm, lučiem, reņģēm,
Pie svaigām reņģēm!"

Un durvis dzied,
Kādas vajā pamestas durvis dzied
Dziesmu, kas čikstošām eņģēm.

PLĪVOŠANA AR PILSĒTU

1.

Laucinieks būdams, es, iebraucis pilsētā, mīlēju šīs
gaismas,
Kaut arī zīmēs, valodās, skaņās ir ieslēptas baismas.
Piemēram, nakts debesīs burti "Kapri" —
Tie itin viegli šīs debesis var aprīt,
Ar savu skaļumu
Manas debesis, kas bija vienas, pārdalot divās daļās.
Vienalga, vai šie burti reklamē kautu baložu delikateses
vai nagu laku,
Es smēlu no viņu gaismām kā ar zemnieku māla krūkām
no akām.
Šīs gaismas, šīs skaņas man jaunu priecas mācību sludina,
Bet, aizverot acis, redzu: krīt gaisma no piena āboliem,
Un manās asinīs kā baloži
Vecmāmiņas tējas katliņš dudina.

Reklāmas — pilsētas allelūjas un aves,
Vislietišķākās ir tās, kas kongregācijām — par mantu
pēc nāves.
Es eju tik ilgi līdz,
Kur gaismas un skaņas stīdz,
Kamēr pats esmu pārvērties zīmēs
Un pilsēta mani par plakātu uz saviem stabiem līmē,
Un, pacelts sienās, kam par pamatu greizums,
Es brīnos, kā var kļūt
Tik mēms un tik kļiedzošs reizē.

2.

Mazs krodziņš "Tējas dārzs".
Kā krōgam vārds var būt tik vārs!
Es skatījos izkārtņē, un ienāca manī
Ne tējas sapņi,
Bet mirušu dzērāju skurbums.
Trīs dienas es tur dzēru,
Nesamanīdams, vai no pudelēm šmaugām un
 platvēderainām,
Vai no vārdiem, tēliem, ainām.
Es dzēru un nodzēru kausu —
Es nodzēru krogam vārdu,
Es izdzēru izkārtņi sausu.
Ceturtajā dienā man kāds teica:
"Ko jūs meklējat, kungs?
Šis krogs slēgts jau ilgu gadus."

3.

Visu dienu
Es sajutu plīvojam dienu
Kā izkārtnes,
Kā etiķetes uz pudelēm,
Kā afiša, kur izsludināta plīvojoša indiešu baleta
pirmizrāde.

Visu dienu
Es sajutu plīvojam dienu
Kā karodziņus kuģim, kas pirmoreiz izbrauc jūrā,
Kā aizauļošanu uz zirdziņiem
Karuselī gada tirdziņā,
Kā bērnu balsis vasarā uz laukiem.

Visu dienu es sajutu
Sevi
Plīvojam.

MĒNESS KRĀSAS

Mēs dzeņam mēness krāsas tējnicā pie ostas
Un redzam, kad viļņi nostāj,
Zvejas laivas un mazie kuģīši
Izkāpj malā un pastaigājas pa bruģi,
Un nameļi krastā
Paceļ buņas un izslej mastus,
Lai dotos jūrā.

Ko iesākt ar šiem
Visdīvainākajiem klaidoņiem,
Kas vedina sev līdzī,

Bet mums nav jādodas līdzī,
Un mums nav jāpaliek malā, —
Mēs jau klīstam, —
Mēness krāsas kā upes mums cauri stīdz.

VILŅI

Nākot uz krastu,
Dejojam kā meitenes --
No mūsu putām
Dzima Afrodīte.

Dziļāk selgā
Šūpojamies tiklos —
Dažureiz klaidā
Trīs zvejniecīņi,
Dažureiz dzelmē
Baltgalvis puisēns.

Augstajās straumēs
Mēs komandas sauciens
Skrejošam Holandietim
Doties uz ostu:
"Uz Visurieni!"

ROZES UN ZIVIS
Vecmāmiņai dāvināts

No vāriem sapņiem par rozēm
Es manu, ka kļūstu rozā.
Šai pilsētā dārza neviena,
Bet ēdnīcās zivju diena,
Un rožu sapņu smaržā
Es sajūtu zivju garšu!

Ar viņām pie manis atkāpj
Jūra, kas pārvalda globu, —
Man liekas, es dzimis tikpat kā
Ar sālsūdens siļķi zobos.

ATDZIMŠANA

Ne mīlestības es alkstu —
Es salkstu pēc lielu ūdeņu zivīm,
Ne sirdi, bet vaigu kaulus lai redz
No viņu fosfora zibam.

Manām gaitām un domām neizejamus
Plašumus dos viņu jūra, —
Es uzvišos pasaules lielceļos,
Ejot gar zivju tirgu uz stūra.

Es sazvejošu savu dvēseli,
Zvejojot raudas un butes.
Es negribu dziedāt. Es gribu klausīties,
Ko dzied viņu mēmās mutes.

JŪRNIEKA AIZBRAUKŠANA

No pilsētas projām es iešu,
No svešām mazām ielām, —
Tās draudzīgi vērtajos vērtos
Stāv kuģis no jūrām lielām.

Šos mazos nameļus satrauc
Tās alkas, kas signālsvilpēm,
It kā tos gūstītu jūra
Ar tālumu cilpām.

Caur namu ieskautu vēju
Un sauli, kas tirgos kvēl
Pār zivīm, oranžām, tēju,
Es gribu aizstaigāt vēl.

Pirms acīs man atspulgos blāvot
Jūra ar dzelmes krāsu,
Es iešu ar pilsētu roku rokā —
Ar savu jautro māsu.

PIE JŪRAS

1.

Iet, iet, iet.
Jūra, krasti, jūra.
Pilsētas uguņu purpurs izbāl
Pret vizmu, kas kaiju spārnos.
Cita pilsēta. Atkal
Jūra, krasti, jūra.
Iet, iet, iet.

2.

Svētdiena.
Zvejas laivas stāv dikā.
Sievas un vecenes drūmi
Zem velvēm un zvaniem dēd,
Izlūdzot auglibu jūrai un dzimtai,
Kamēr bērni
Pāršķerso okeānus ar smaidu
Skaidu armādā krāšņā.

3.

Viļņiem un zivīm draugos,
Laiva bez kursa slīd,
Dzelmes dzidrumā raugos,
Kā atspīdot mākoņu spraugās
Jūras vientuļo smaidu vīd.
Jūra un debess — par vienu
Saplūst šīs pasaules,
Ar nejaustu pavedienu
Kāds sasien pa mūžīgu dienu
Zivis, zvaigznes un dvēseles.

UPE

Ar upi gadsimti aizplūst,
Kā milzu spoguls tā zvīl,
Kas atspulgo rēgainas sejas,
Kas smejas, kas nolād, kas mīl.

Ar upes gadsimtiem iņas
Kāzu gondolas, bezkursa vraks,
Beigti mīlnieki, straume ko laulā,
Spoku kuģis, ko zvērasts dzen traks.

Tavs mūžs šai spogulī mēmā
Tik mirkli atspīd un trīs,
Jau nākošā mirklī to izdzēs
Kādas vēsmas pārskrējiens īss.

KUĢU KAPSĒTA

Dēd dzelžu klājienā pie vraka vraks
Šai letargijas skauto kuģu ostā,
Un nespēj debesīm to pamestību postā
Paust masti dragātie, ko lauzis vilnis traks.

Kāds atceras, cik skaists bij krakovjaks,
Ko lēca matroži uz klāja svētkiem postā,
To nenojaužot, ka, pirms dzīres nostās,
Tos piepešs orkāns bezdibenī raks.

Rūs dūmeņi un signālsvilpes klusē,
Bet rīkles vērs, kad gaŗām šinī pusē
Trauks vraku patrons — Skrejošs Holandiets,

Bet nespēs celties enkurs, liktens siets,
Un neiedūksies skrūves dzelzu sānos
Steigt līdzī spoku kuģim milzu okeānos.

TU UN ES

Tu atgulsties smilgās un zālēs
Zem sērmūkšļa zariem, zem vēja,
Es iestumju laivu kalmēs
Zem negaisa mākoņa spēja.

Caur drebošiem zariem tu vēro,
Kā lietavās debess raud visa,
Dzeņu negaisu, aizmirdams sērot
Par sauli, kas dienvidā dzisa.

Tu mīli vējus un zāli
Un kalnu siena smaržu,
Es negaisā tumsušu tāli,
Jūras ūdeņu sāļo garšu.

Tava dvēse zuz vēja pūtā,
Gaist dienvida mākonī žiglā,
Šalc mana viļņu nopūtā grūtā,
Ar veļiem klīst dievaiņu miglā.

Tu atgulsties smilgās un zālēs.
Krīt sērmūkšas drānās un matos.
Prom negaiss. Mirdz viļņi. Viz kalnes.
Es nerimis tevī skatos.

UPES DZIESMA

Nāc, ļaujies manai straumei, —
Mans vilnis ir lēns un maigs,
Šai dzelmē debesis spulgo,
Šais krastos apstājas laiks.

Šai dzelmē debesis spulgo,
Šalc pāri dienvida vēdas,
Ar gludu, ar valgu vilni
Mans ūdens aizskalo bēdas.

Ar gludu, ar valgu vilni
Es ritu pasaulei gaŗām.
Nāc, ļaujies manai straumei,
Manu viļņu alkanām varām.

Nāc, ļaujies manai straumei,
Tik neskar manu dzīli:
Tur zaļā dzelmē atdus
Tā, ko visvairāk mīli.

PUTNI

Lielas vasaras gaisma
Uz tavām rokām kaist,
No tavām plaukstām putni
Paceļas mākonī gaist.

Krāsainie putni tev tērpā
Pasauli klausās un klus,
Neizdziedama dziesma
Atvērtos knābjos dus.

Radības top tev par rotu,
Paveries debesīs — raug,
Putni kā milzu īriss
Telpā virs tevis aug.

Aizlido, atlido putni,
Visa daba ar tevi,
Tu jaunas kustības
Pasaulei devi.

UN AIZLIDO TĒRPA PUTNI

Iet viņa un blāvi smaida,
Un tērpam tai dūjas krāsa,
Un pēkšņi par vēlu es zinu,
Kas aiziet, tā bij mana māsa.

Un aizlido tērpa putni,
Un blāvo smaidu dzēš
Kāds plīvurs, ko spēj tikai atsegt
Viņas matu atraisīts vējš.

SMAIDS

Mēs drīkstējām tikties
Tik mirkli sīvu,
Jo bija steiga tāda
Kā dzīve.

Tā mirkļa šūpās
Mūsu lūpas nesatikās,
Jo viņās šūpojās
Pasaules skumjais smaids.

Bet pirms mēs gājām,
Šis smaids šo mirkli iemūžināja.

DIENASVIDS

Marmora namam atvērti logi,
Aizkaros dienasvids laistās,
Uz sienām un grīdām gaisma lās,
Gaisma no pasaules skaistās.

Uz kādas pieres dienasvids tumst,
Kad plešas pār dārziem kairs,
Dienasvids liels, dienasvids skaists,
Bet viņai tas nespīd vairs.

Apsviežas auglīgais vējš,
Dzirai sev ogas plūc,
Marmora nama logos sitoties,
Sērmūkšas briedušas dūc.

Klusušos smieklos sērmūkšu vīns
Vairs neuzdzirkstīs kairs,
Dziņu vīns labs, dziņu vīns skurbs,
Bet viņai tā neskurbst vairs.

Raisīti tērpi viņi,
Rokas un lūpas sauc,
Marmora nama bālušās istabas
Saucienu atbalsis jauc.

Krustotās rokās mulsums un kvēls
Vairs neietrīsēsies kairs,
Dzīvība plaša, dzīvība krāšņa,
Bet viņai tā nepieder vairs.

MĒS EJAM PĀR AUGSTIEM TILTIEM

Mēs ejam pār augstiem tiltiem,
Un atsegtie skati stāj,
Kur apmātā panorāmā
Kuģi un pilsētas māj.

Plūst diena un upe tai līdzī,
Un putni no zilgmes blāv,
Un biklajām naktīm par sargu
Uz mastiem mēness stāv.

Kļūs tumsa mitekļis mājīgs,
Kur tev kā spuldzei degt,
Tavas elpas plīvurains skāriens
Nāk mani segt.

Šīs pilsētas mēness acis
Un tiltu migla ap tevi, —
To veidoli tevī atdus,
Un tu tiem dvēseli devi.

Mēs ejam pār augstiem tiltiem,
Kur atsegtiem skatiem vīd,
Kā pasaules mēnessērdzībā
Kuģi un pilsētas slīd.

MĒS — DIVI MĒNESSĒRDZĪGIE

Mēs — divi mēnessērdzīgie.
Nāc uz maniem jumiem
Mēnessdeju dejojot.
Kad kāds mūs vārdā sauks,
Mēs aizdiesim nešķīrāmi,
Kur ielā mans nams un kāzu gulta.

Nāc uz maniem jumiem
Mēnessdeju dejojot.
Varbūt rīt
Mani vienu kāds vārdā sauks.

NARCISES

Caur pilsētu iet
Meitene zili bāla,
Dārza tāla
Narcises matos tai zied.

Viņa iet un raugās
Pilsētas dārzos kā draugos,
Un viņas tērpa krokās
Bālas narcises zied.

Caur pilsētu meitene iet,
Rokās bālus ziedus turot,
Un viņas dvēseli biklo
Tik narcisēm aizplīvurot.

MILESTĪBA

Ja satiksimies,
Tad pie upes, —
Tik narcisēm aizplīvurot.

SARUNA AR DZEJNIEKU

Gunaram Saliņam

Kā varētu šorīt
Nakti norīt,
Kas nebeidzami rīklē turas
Un tur
Kļūst par vecu divpadsmitā gadsimta katedrāles zvanu,
Kas skan
Un elpā stīdz
Ar visu, kas nāk šiem gadsimtiem līdz.

Iesim pie manas mīļās — zivju tirgotājas,
Kurai acis tādas, ka svētdienas pēcpusdiena mirgo tajās
Ar maziem kuģīšiem uz jūras
Un bērniem laivās.
Klausīsimies viņas balsī — viņas vārdos
Viņa mums divus kālus no savas jūras un savas
mirgošanas pāršos.
Apstādināsim laiku.
Kālab viņam būt par straumi un plūst —
Lai viņš labāk par spēlmani kļūst
Un uzspēlē kaut ko uz balalaikas
Tiem kuģīšiem uz jūras un tiem bērniem laivās.

Tu saki: "Naīvais,
Viņas maigums tev gažām kā ūdeņi aizritot lejas.
Iesim pie manas mīļās — viņa no konditorejas.
Mēs skatīsimies, kā viņa iejauj mīklu,
Bet redzēsim kādu mūžīgu mīkali,
Kurā saule apstāsies un tieši
No zilgmes nokāps un pārvērtīsies kviešos,
Un jutīsim, kā kāds vējš mūs bez rimas nes
Un izbārsta pār paaudzēm
Kā viņas roka par rožmaizēm magones."

— Dzīvi nedzīvot, bet dzejot!
Iet zivju tirgotāja makreles zvejot,
Mēs ejam —
Palikt ar mākoņiem un aizslīdēt ar kokiem un stādiem.

LAIKMETĪGI NELAIKMETĪGAIS

Teodoram Zeltiņam

Vēl vēji uz pieres Tev atdus
No Ķengaraga tālēm,
Un tālab Tev zēnīgums vaibstos
Ne mūžam neizbālē.

No veclaiku romancēm nirdams,
Tavs stāvs kad šodienā nozib,
Draugi dzejnieki teic Taviem vārdiem:
"Iet musketiers ar rozi."

Man šķiet, kādam mūkam Tu rada
Kā miera vēstī, tā vaigā,
Bet dievamžēl nācies Tev piedzimt
Šai gadusimtenī baigā.

Viņš dūjas dūdoņas balsī
Teic priecas mācību putniem;
Tavi panti sveic daiļās mākslas,
Bet reizēm kļūst griezīgs tutens.

Tavas vārsmas nespēj tos izglābt,
Kas pakārti laternu stabos,
Bet iziet jundīt to laiku,
Kad dzeja pasauli labos.

TAVU RAMPU GAISMA
Andrejam Pablo Mierkalnam

Pablo,
Tavas izrādes esam milējuši vienā gabalā,
Noskatoties, kā Tu, atklājis no jauna Atlantīdu,
Uzved tur ar saliniecēm Trādirīdi.

Ja vēl joprojām tik liels ir Tavs maigums,
Ka nenomāc jaunu kontinentu atrašanas baigums,
Tad atbrauc viesizrādēs uz šiem krastiem:
Pie Elles ķēķa uz Hudzonas mēs Tev uzcelsim skatuvi
uz mastiem,
Un paši viegli kā birzīm rotātā Gaiziņā uz lūgēm
Brauksam uz Tavu premjēru ar kuģiem,
Līdzī vedot Tev dāvanai par laimes cūciņu-veprīti
Vienu Āgenskalna šleperīti.

Sievas, uz maigumu čaklas,
Aizmirsīs skūpstus uz kakla
Un skries skatīties Tavu spektakli.
Viens Tavas izrādes mirklis pārvērtīsies par citrona
šķēlīti,
Un nāks meitenes un glāstīs to ar mēlīti.
Nāks viņas veidolos engriskos un brīgeliskos,
Nāks no Ņudzersijas, Riversaida, Brīges, Frisko,
Miesīga petzante, ko sev par modeli labprāt paņemt
Pēteris
Vecākais. līdzēs Tev aizmirst sievu no ētera.
Tiks viņām mirkļa citrons, bet Tev tās dos smaržīgiem
kunčiem
Oranžumu, kas dejā griežoties līgo ar brunčiem.

Un Tavu rampu gaisma kuģu ceļus vīs,
Kač "visas bākas lēnām izdzīsīs".

ŠĶĪBĀ SIEVIETE

Fridricham Miltam

Sieviete miesām no krāsas,
Kālab gan jābūt tev šķībai?
Vai tā tevi patikās redzēt
Meistara mīlestībai?

Manas astrālās iekāres saisti,
Kad skaties no logata rūtīm,
Kaut šķība, tu šķība skaisti,
Bet ai, varbūt šķība tu tāpēc,
Ka savā iztēlē kārā
Tevi meistars spiedis pie krūtīm?

Un tā — viņa mīlestībā —
Tas, ko es neredzētu,
Tagad man acīs lec —
Tavas kairās rokas un plecs.

Ar galēju izmisību
Vēl ieskatos tavos plakstos,
Bet arī tos redzu šķībus,
Šķībus līdz krūtīj plikai.
Ā, zinu, — tū ornaments tikai
Meistara rakstos.

JĀZEPAM GROSVĀLDAM

Savās gleznās
Tu sievietes plīvuriem aizsedz
Bagdadas ielās.
Mirstošam Rīgas strēlniekam
Pāri asajiem vaibstiem
Nāves plīvurs.
Aiziešana Tava
Neveiktam darbam
Plīvuru aizsedz, —
Lai Tu to atsegtu maigi
Krāsām un tēliem kā pirkstiem
Dvēselēm, sejām un stāviem
No Bagdadas līdz Rīgai
Savās gleznās.

VASARA

Ap tevi aplīp ziedputekšņu spieti,
Un smaržu mākons mežonīgs un kārs,
Ko saules klajos pacēlis tavs dārzs,
Pār tevi nolaižas kā karsti lieti.

Un tavā dvašā raisās maigi dzieti,
No kuŗu stīdzēšanas zvīlo ārs,
Un rāmi pārskata tavs acu pārs
Šo laismas dienu, kuŗai tālu rieti.

Bet stundā, kad būs tava daba grūta,
Pār tavu krāšņo pieri ēna ies,
Ko tavu augļu nobriešana sūta,

Un līdzī augļiem, kuŗi ienāksies,
Tu redzēsi, ka lapas bālas raisās
Un pāri tev kā bēŗu puķes kaisās.

IELEJA

Vējš pārskrien ielejai brīnā pāri —
Dārzos un sievām uz krūtīm ienākas vīnķekari,
Senu paaudžu vīna spiedēji sulai cauri blāv
Un dzied par nāvi.

Ielejai ir sapnis, kuņā vīns aizplūst un atplūst
vienā lokā,
Un kuņā bērns smaida blakus ogām mātei uz rokām.

Vējš samulsis pieglaužas lapotnei
Un vīna dārzus kapos sēj.

AR VASARU

Ar vasaru ejam, ar vasaru augam,
Ar vasaras vīnadārziem pa draugam.

Mēnessērdzīgi no pilsētas spuldzēm,
Nu mēnesi dzirdam kā avotu guldzam.

Mākoni tālē un uz pieres sev vīdam,
Ar mākoni zilgmē un lapotnēs slīdam.

Ar upēm tekam, ar upēm žūstam,
Ielejās vīnāju stublājos plūstam.

MĀKONIS

Zaļdzeltens mākonis aizslīd
Gar parku, kur pilsēta jumjas.
Mani moka ilgi un kaisli
Viņa aizslīdēšanas skumjas.

Un diendusas snaudā man šķietas,
Guļot uz sola kā zālē:
Šis mākonis nevis ar lietu —
Viņš pilns ir ar skaņām un tālēm,

Ar augļu plūstošo gaismu,
Ar rāmo kvēli no ogām,
Ar maizes rūguma kaismu,
Ar spožumu miklo no logiem,

Ar dziesmu, kas saules gozei,
Ar dziesmu, kas palodžu dūjām,
Ar pūšamiem vārdiem pret rozi,
Ar mežu ūjām.

Viņš mistērijas glabā,
Kas Jāņu sieram,
Jo dienasvidos labos
Un govju un ganību mieru

Es redzu viņā un skanam
Dzirdu lielceļu stīgas,
Un jūtu — dabas zaļdzeltenā krāsa
Ir bezgalīga.

PARĀDĒ

Izgājām ielās
Un gājām
Kā kādā parādē,
Kā ar karogiem,
Kuŗu krāsas
Ne simboli varām,
Bet dažādām mīlestībām,
Jo tās tur spulgoja
No kviešu laukiem, tējnicām un tēriem.
Ā,
Tie taču mākoņi,
Kas slīd
Pār tējnicām, pār kviešu laukiem, pār tēriem
Itin kā baloni bērnu rokās.

SKAISTIE KLAIDOŅI

Šķērsojis dažādus kontinentus,
Lai izbēgtu no pilsētas,
Atrodu priekšā plūdmalē
Dienvidu pilsētas ielu draugus —
Saulesargus.

Jo viņi ir skaistie klaidoņi —
Apkārtceļojošs cirkus,
Mākoņi,
Klošāri, minnezengeri, pašpuikas.

Ar savām krāsām
Viņi ienāk pilsētā kā magnoliju un ābolu dārzs,
Krasta smiltīs
Ar saviem aušīgajiem kupoliem
Viņi kā kafejnīcas jautras.
— Piestāsim pie piestākļa
Iedzert vasaras vīnu.

MEITENE ZIEMEĻOS

Pavasārī es redzēju —
Meža zosu atlidošana
Iekrāso zilumu zilgmē.
Tagad es allaž dzirdu —
Meža zirgi skrien,
Un viņu krēpēs karsta saule.
— Ir vasara.

RUDENS

Dzelteni putni sakrīt
Dārza zaļajos kokos,
Apkārt pazarēm riņķo
Lielos dzeltenos lokos.

Sarkani augļi sarkanām
Sievām krīt klēpjos un saujās,
Priecīgās mokās atrauties
No lapotnes klēpja ļaujas.

Dzelteni putni sajaucas
Ar zaļajām lapām kokos,
Sarkanās sievas mājup iet
Ar sarkaniem augļiem rokās.

PIENABALTĀM DIENĀM

Sniegs nokūsis jumbos un ielās,
Kur lai iegūstu dabu?
Šī pilsēta to man nozagusi un neatdod
Ne ar ļaunu, ne labu.

Jūtu:

Ar delnām, muti un krūtīm
Man jāpiekļaujas pie zemes,
Kuŗu irdinot, pret sauli pavērsis lemess
Tumšu, zvīļu spēku.
Kā vajadzētu aiziet sapļaut sēku
To govju maz-maz-maz-mazmeitiņām,
Kuŗas mani redzēja bikšu vietā vēl tinamies tādos
kā brunčos, kā kleitiņā,
Un no kuŗām dzēru pienu
Augām pienabaltām dienām.

VIRPUĻOJIET MANI VĒL, PILSĒTAS KARUSEĻI

Pilsēta — pasaules gadatirgs,
Mana dvēsele ilgā badā sirgst
Pēc dārzeņiem, pēc rāmām zālēm,
Pēc ganībām, lāmām, tālēm.

Virpuļojiet mani vēl, pilsētas karuseļi,
Drīz mani šūpos gaŗi ceļi,
Kad es došos uz vienu ieleju,
Lai man kāds mieru kā pienu ielej.

Ar auglību kopā es tur būšu kā ķekars
vīnogulājos.

— Šausmās es skatos, kā šais renstelēs
mans apmātais smīns spoguļojas.

SMILŠAINOS CEĻOS LABOS

Smilšainos ceļos labos
Man gribētos atkal staigāt,
Mūžīgi svaigus ko glabā
Ēnas no lapotnes maigās.

Man gribētos bradāt strupiem
Soļiem pa pļavu lāmām,
Pazust bez vēsts mežos neizūjināmos,
Ienirt gaŗā zālē kā upē
Pa dienasvidiem, dzelteniem, rāmiem.

Upes, zāle, manas māsas, —
Man pietrūkst veldzes, man pietrūkst krāsas,
Man pietrūkst dabas vasaras ābola krāsas.

Siko nameļu un sakņu dārzu klājienā
Es redzu kādu mūžam ritošu gājienu —
Iet sievas un meitenes ar ķirbjiem pie gurniem un krūtīm,
Zaļdzeltena gaisma no ķirbju lakstiem krīt uz sejām
un rūtīm,
Apgaismojot ar stādos dzirkstošo kvēli
Šīs dabas svētku spēles.

Vizdegūni, kas gribat kost lieluma ābolā,
Paskatieties uz ķirbi: tas nav nekāds putasābols,
Tas ir zvans! Klausieties, kā viņa sulas dzied
Dziesmu par īsto briedumu.
Ķirbji, jūsu krāšņo audzēlību
Es sevī kā vīnu raudzēt gribu.

Brāļi dzejnieki, iesim procesijā ar ķirbjiem Ņujorkas,
Londonas ielās,
Ienesīsim maigo pakalnu dvēseli akmens pilsētas ielās.

PUĶES

Jūsu dzīvību esmu dzēris
No dārzēm, naktīm, lūpām,
Nu sajauciet pēdējo kausu
Savam žūpam.

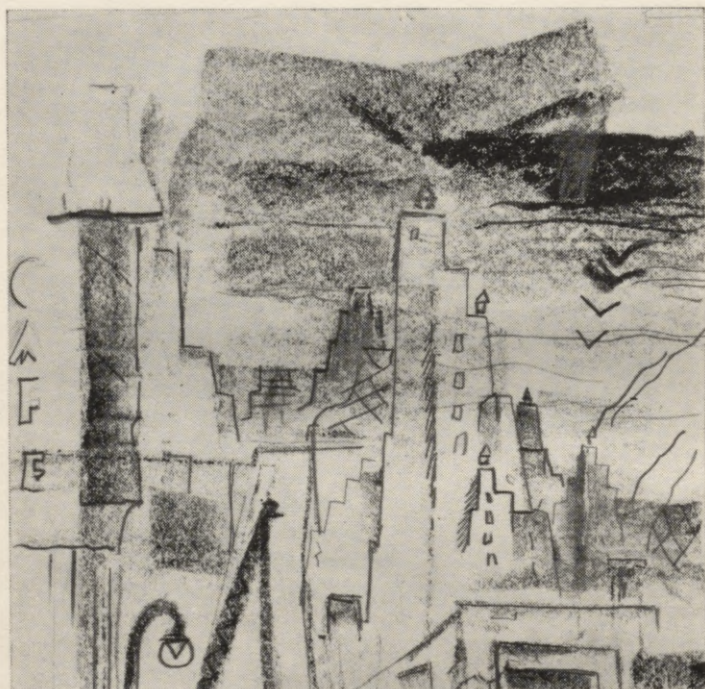
Pēdējo? Kas gan to pateiks?
Klausos caur ziedlapu žūžu —
Vai ziedat tam, kas es esmu,
Vai tam, kas es būšu?

VIENREIZ, KAD ES IEGĀJU DĀRZOS

Vienreiz, kad es iegāju dārzos,
Es atcerējos,
Ka esmu daudz vīna dzēris no viņiem
Un arī apdziedājis,
Visvairāk mirstošu ziedu un augšāmcēlušos
augļu veidā.
Un dārzi to sajuta,
Ka esmu atnācis pie viņiem
Lielos svētkos —
Un viņi mani sveica,
Izkarot karogus
Un skūpstot uz vaiga.
Dārzi soļoja man garām parādes gājienā,
Bet es stāvēju zem
Arvien jauniem,
Arvien mainīgiem
Ziedputekšņu vējiem.
Pēkšņi nolaidās karogi,
Un viņi man atklāja pieminēkli.

AUGĻU DĀRZĀ

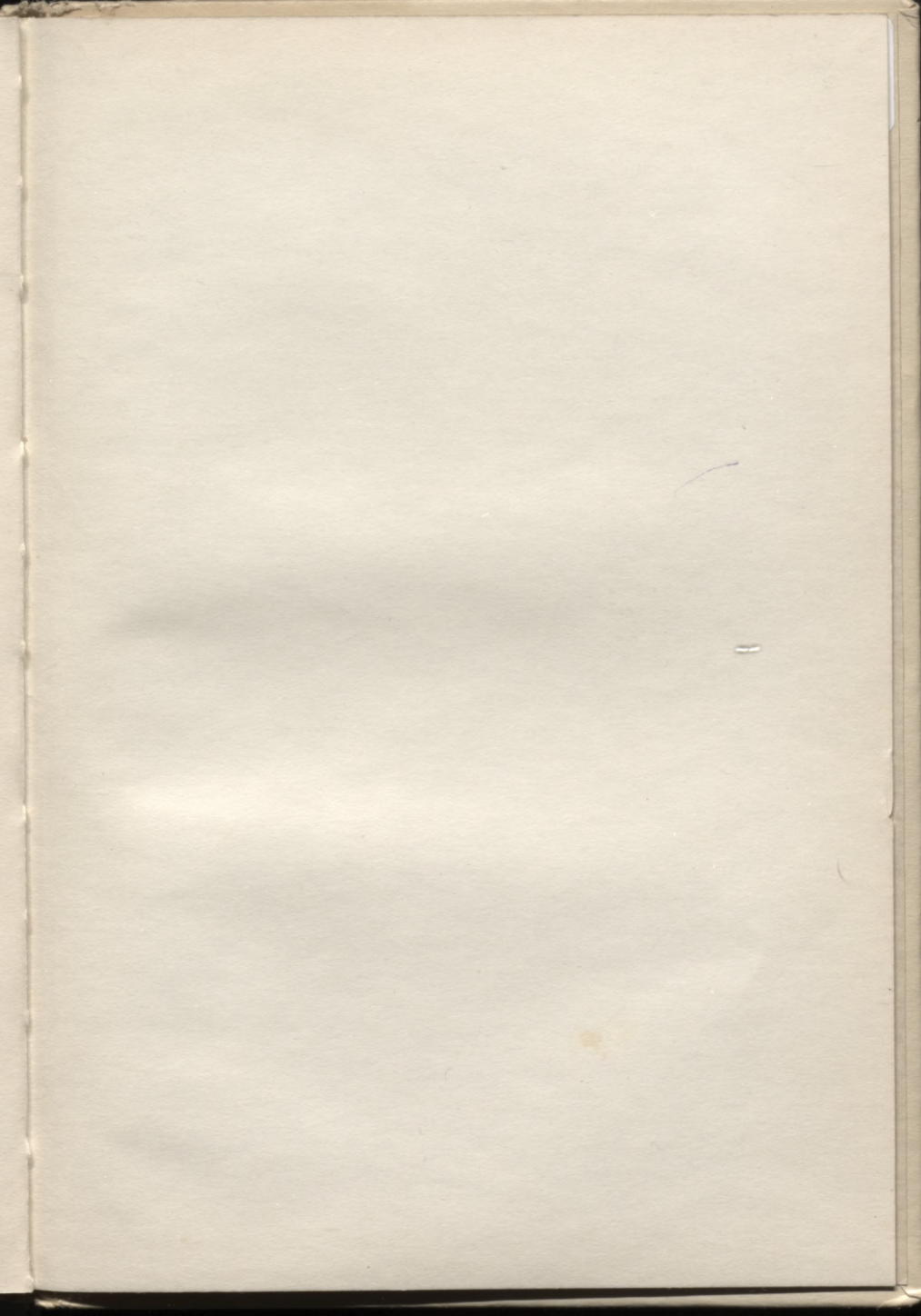
Es atminos,
Ka es biju iegājis augļu dārzā
Aiz dēļu žoga ar lielām spraugām,
Pa kuŗām kā stīgas
Šūpojās stari.
Iedams es vilku ar nūju pa dēļiem un spraugām,
Un man likās,
Ka stari spēlē uz manas nūjas,
Man likās —
Katrs koks dārzā dziedāja līdzī,
Man likās —
Ar augļiem pār manu ceļu
Krita dziesmas.

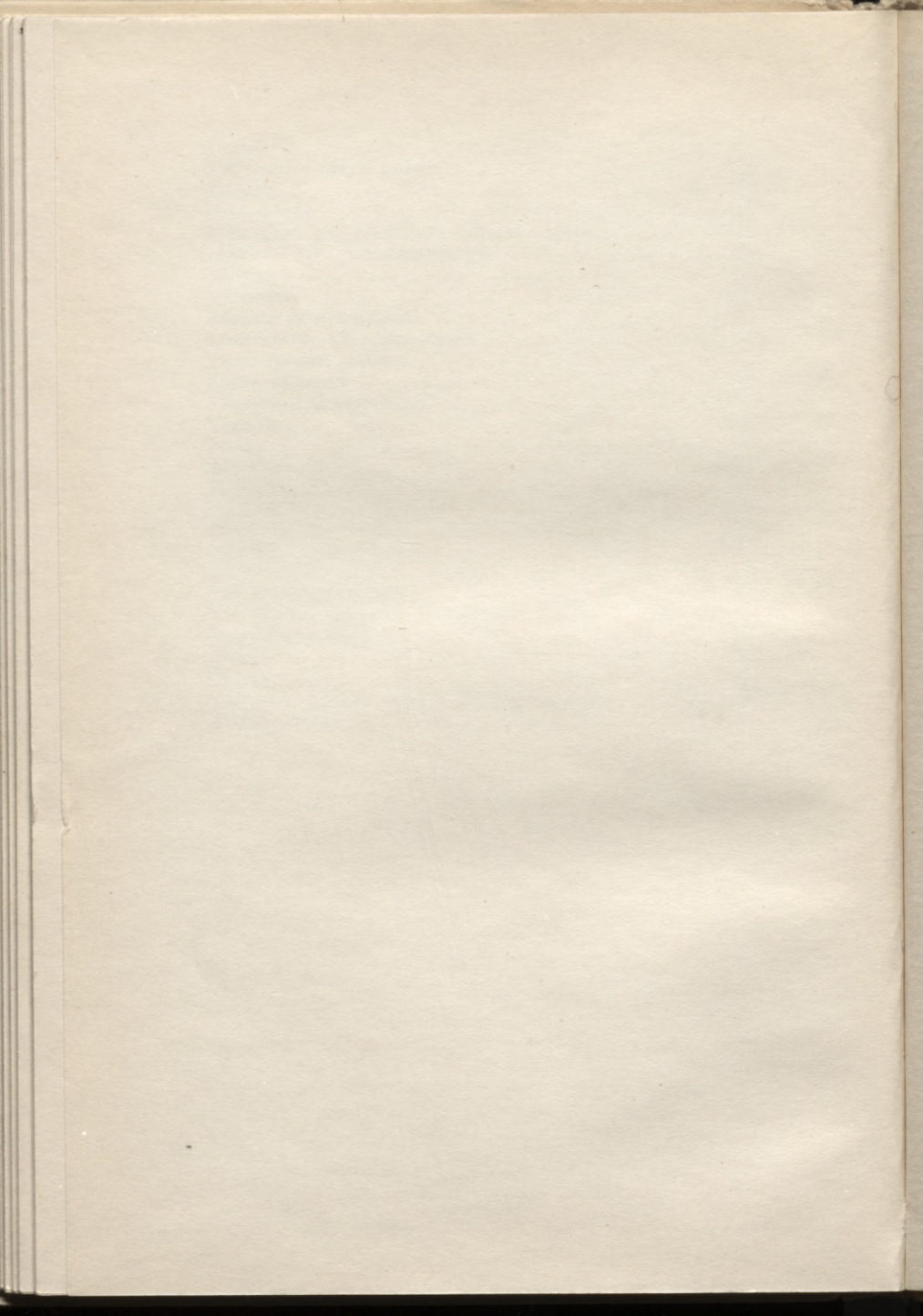

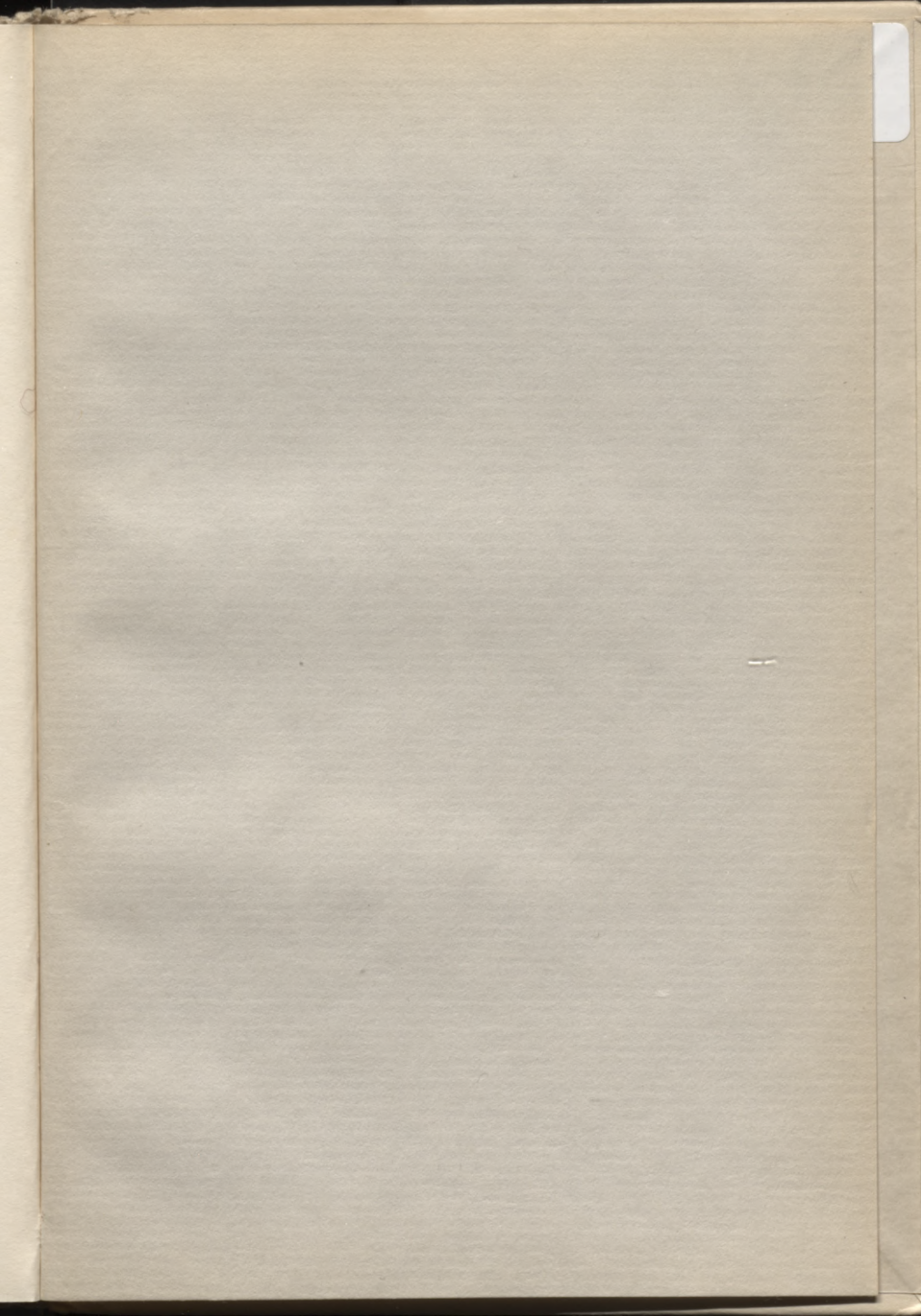
S A T U R Ā

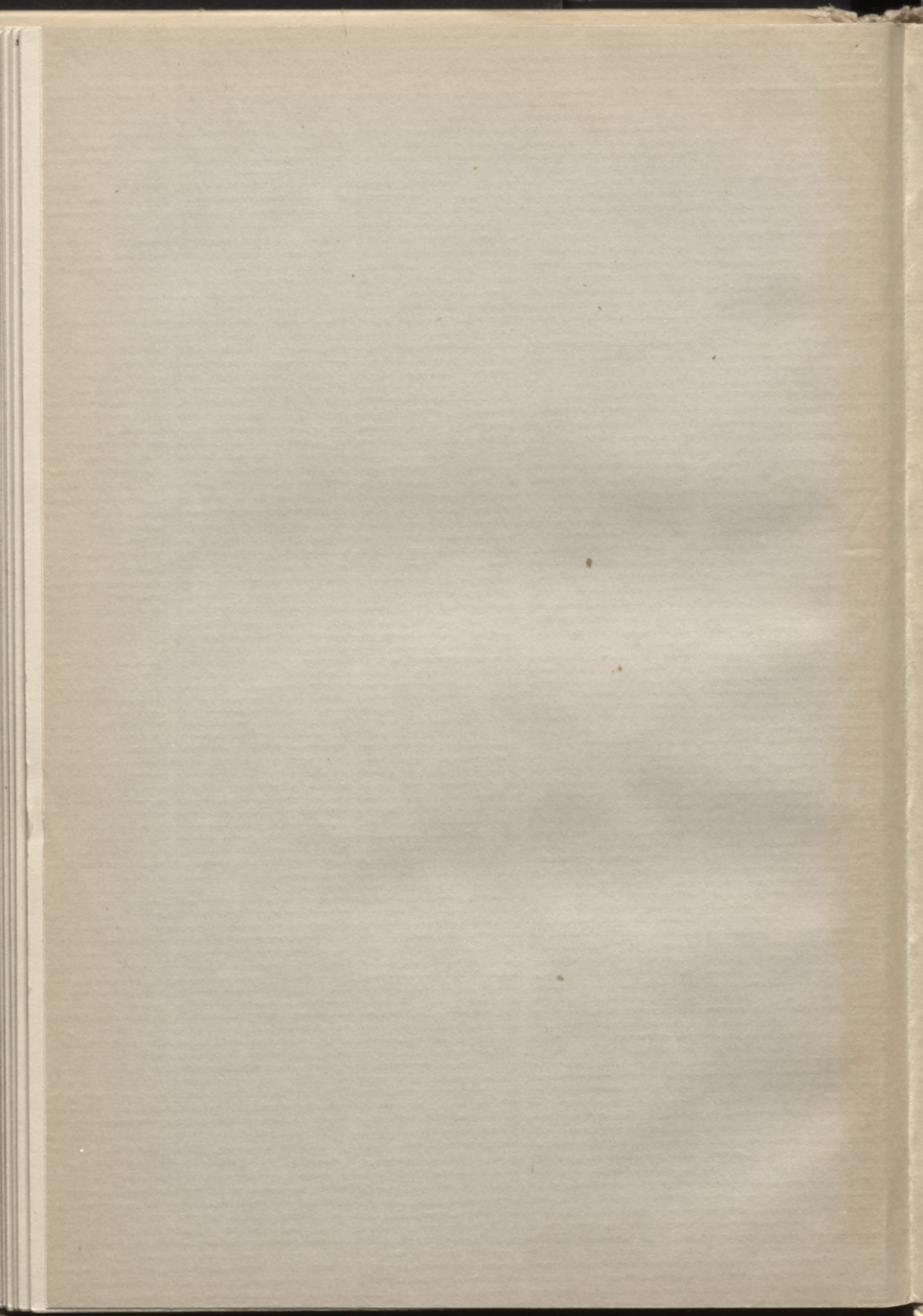
Pilsētas sapnis	7
Svētkos	8
Visu dvēseļu diena	9
Dzejnieks 7 gadu vecumā	11
Atgriešanās	12
Varianti	14
Apokaliptiskas sarunas	16
Dzeja	17
Mākslas almanachu šķirstot	18
Meklējot dziesmu	19
Dziesma	20
Pēkšņi es atrodos gājienā	21
Bukinisti	22
Krāsaini tērpi, puķes un lūpas	23
Jauneklis pilsētas laukumā	24
Vecais nams	25
Piektā stāva logu dzegas, torņi	26
Tornī	27
Mana pirmā spuldze uz stūra	28
Naktī	29
Gāju pa ielām	30
Veļas mazgātāja	31
Trīs sievietes	32
Sēdētāji kafējnīcās	33
Kalna bēdas	34
Pasaules kafējnīca	36
Tējnīca	38
Logi	40
No mana loga	43
Nams	45
Svešā pilsētā	46
Plivošana ar pilsētu	48
Mēness krāsas	51
Viļņi	52
Rozes un zivis	53
Atdzimšana	54
Jūrnieka aizbraukšana	55
Pie jūras	56
Upe	58
Kuģu kapsēta	59
Tu un es	60
Upes dziesma	61

Putni	62
Un aizlido tērpa putni	63
Smaids	64
Dienasvids	65
Mēs ejam pār augstiem tiltiem	66
Mēs — divi mēnessērdzīgie	67
Narcises	68
Mīlestība	69
Saruna ar dzejnieku	70
Laikmetīgi nelaikmetīgais	72
Tavu rampu gaisma	73
Šķībā sievietē	74
Jāzepam Grosvaldam	75
Vasara	76
Ieleja	77
Ar vasaru	78
Mākonis	79
Parādē	80
Skaistie klaidoņi	81
Meitene ziemēlos	82
Rudens	83
Pienabaltām dienām	84
Virpuļojiet mani vēl, pilsētas karuseļi	85
Smilšainos ceļos labos	86
Ķirbji	87
Puķes	89
Vienreiz, kad es iegāju dārzos	90
Augļu dārzā	91

9.-

LATVIJAS NACIONĀLA BIBLIOTEKA

0301030475

